

Euroopan unionin
osarahoittama

TURKU

TURKU AMK

Tiedepuiston kiertotalouden kokeilualustamalli

31.8.2026

Circular Tiedepuisto –hankkeen lopputuotos

Sisälllys

01 Tausta ja tavoitteet

02 Osallistumisen toimintamalli

01 Tausta ja tavoitteet

Tiedepuiston vision mukaan alueesta kehitetään kestävän kaupungin ja kaupunkielämän esimerkkialue.

- Tiedepuiston kiertotaloustyötä on fasilitoitu Turun kaupungin ja Turun AMK:n yhteisellä [Circular Tiedepuisto –hankkeella](#) (2024-2026), jonka tavoitteena on ollut
 - Edistää Tiedepuiston toimimista kaupunginosatasoisena **kokeilualustana** uusille vähähiilisyyttä ja kiertotaloutta tukeville ratkaisuille ja kokeiluille.
 - Kehittää Tiedepuistoa **verkostomaisten toimintamallien ja kumppanuuksien** avulla kohti kiertotalouden mukaisen, kestävän elämäntavan, oppimisen ja liiketoiminnan esimerkkialuetta.
 - **Toteuttaa** käytännön Triple Helix –mallilla teemaa edistäviä operatiivisen tason hankkeita, projekteja ja kilpailuja
- Toimintaa raamittaa vuonna 2026 päivitetty Tiedepuiston kiertotalouden tiekartta

Termistö

Tiedepuiston kokeilualusta = Tiedepuistosta etsitään soveltuvia kokeilupaikkoja ja/tai kumppaneita vähähiilisten ja kiertotaloutta edistävien ratkaisujen kokeiluun ja yhteiskehittämiseen

Kokeilualustamalli = Toimintamalli, joka kuvaa miten kehittämis- ja kokeiluideoita tunnistetaan, arvioidaan, valmistellaan ja kytketään osaksi Tiedepuiston kehittämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Malli määrittelee kokeilualustan tarkoituksen, toimijaroolit ja kokeilujen etenemisprosessin.

Yhteistoimintaverkosto = **Kiertotalousfoorumi** = Kaupungin, yritysten ja korkeakoulujen edustajista muodostuva asiantuntijajoukko, joka haluaa edistää teemaan liittyviä kokeiluja ja yhteiskehittämishankkeita.

Kiertotalouden innovaatioekosysteemi = Kokeilualusta + Kiertotalousfoorumi

Operaattori = henkilö/taho, joka koordinoi yhteistyötä Tiedepuiston kiertotalouden innovaatioekosysteemissä

Operaattorimalli = ehdotus siitä, miten Tiedepuiston kiertotalouden innovaatioekosysteemin koordinointi, tehtävät, vastuut ja resurssit voitaisiin järjestää

Kiertotalousfoorumin jäsenten mukaan (innovaatioekosysteemin) toiminnan tulisi keskittyä ensisijaisesti **konkreettisten kokeilujen ja kehittämisideoiden integrointiin fyysiseen ympäristöön.**

02 Osallistumisen toimintamalli

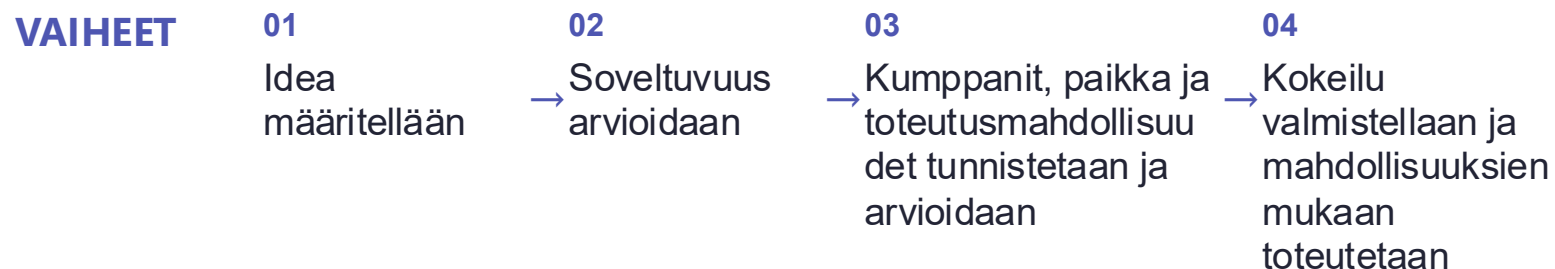
Tämä osio kuvaa Circular Tiedepuisto -hankkeessa kehitettyä kokeilualustamallia ja sen mahdollisia käyttötapoja. Mallin käyttöönotosta, vastuista, resursoinnista ja koordinoinnista päätetään erikseen.

Tiedepuiston kiertotalouden kokeilualustamalli pähkinäkuoressa

TARKOITUS Mahdollistaa kiertotaloutta ja vähähiilisyyttä edistävien ratkaisujen yhteiskehittäminen ja kokeileminen Tiedepuiston aidossa kaupunkiympäristössä.

ROOLIT

Operaattori koordinoi prosessia ja yhdistää toimijat.

Kumppanit tuovat ratkaisuja, tarpeita, osaamista ja kokeiluympäristöjä.

Vastuut, resurssit ja toteutustapa sovitaan kokeilukohtaisesti.

Kokeilualusta on osa Tiedepuiston laajempaa kehittämisympäristöä.

- Ideoita arvioidaan suhteessa Tiedepuiston visioon ja kiertotalouden tiekarttaan.
- Arvioinnissa huomioidaan alueen käynnissä olevat suunnittelu- ja toteutusprosessit.
- Kokeilualusta ei korvaa kaupungin suunnittelu-, päätöksenteko- tai hankintaprosesseja.

Tiedepuiston kiertotalousfoorumi

Mitä toiminta voisi tarjota?

- Ajankohtaista tietoa Tiedepuiston kehittämisestä ja hankkeista sekä niiden etenemisestä (mm. Kupittaaan kärjen kumppanuushanke, Raitiotiehanke, asemakaavahankkeet, tutkimushankkeet jne).
- Verkostoitumismahdollisuuden Tiedepuiston toimijoiden kanssa ja mahdollisuuden päästä ehdottamaan omia kiertotaloutta ja vähähiilisyyttä edistäviä kehitys- ja kokeiluideoita Tiedepuiston toimijoille.
- Ideoita ja inspiraatiota kehittämistyön tueksi.

Ketä toiminta voisi palvella?

- Korkeakouluja ja oppilaitoksia, sillä heidän on mahdollista saada oikeaan kaupunkikehityskohteisiin kytkeytyviä ideoita opiskelijaprojekteihin, opinnäytetöihin ja tutkimushankkeisiin.
- Yrityksiä, sillä heidän on mahdollista päästä verkostoitumaan aluekehittäjien ja tutkimuslaitosten kanssa.
- Turun kaupunkia, sillä verkostossa syntyvä yhteistyö voi johtaa kumppanuuksiin, jotka edistävät kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista (elinvoiman lisääntyminen, kestävä kasvu).

Mitä odotamme?

- Ymmärrystä ja vuoropuheluvalmiutta, sillä kyseessä on kompleksinen kehittämisympäristö, jossa hankkeiden vastuutahot ja liikkumatila vaihtelevat. Kaupunkiympäristön kehittämiseen saattaa liittyä hidastavia (joskaan ei estäviä) sääntöjä ja toimintatapoja.

Tiedepuiston kokeilualusta

Mitä toiminta voisi tarjota?

- Soveltuvia kokeilupaikkoja ja/tai kumppaneita vähähiilisten ja kiertotaloutta edistävien ratkaisujen kokeiluun ja yhteiskehittämiseen
- Kokeilualustatoiminnan koordinaattori/operaattori toimii yhdyshenkilönä, tarjoaa arvion kokeilu- ja hankeidean soveltuvuudesta kokeilualustalle.
- Operaattori antaa apua ja tukea potentiaalisiksi tunnistettujen kokeilu- ja hankeideoiden eteenpäinviemiseen, kuten avainhenkilöiden kontaktointiin, mahdollisten kokeilupaikkojen ja kumppanuuksien etsintään, pullonkaulojen ratkaisemiseen sekä keskustelua yhteiskehittämistä tukevista rahoitusmahdollisuuksista.

Ketä toiminta voisi palvella?

- Korkeakouluja ja oppilaitoksia, sillä heidän on mahdollista kytkeä opiskelijaprojekteja, opinnäytetöitä ja tutkimushankkeita oikeaan kaupunkikehityskohteeseen.
- Yrityksiä, sillä heidän on mahdollista päästä yhteiskehittämään omia liiketoimintaratkaisujaan yhdessä kaupungin ja korkeakoulujen kanssa.
- Turun kaupunkia, sillä yhteiskehittämisen kautta kaupunki voi saada syötteitä omiin strategisiin ohjelmiin, aluekehittämisen ohjaukseen ja hankkeiden ohjausasiakirjoihin.
- Välillisesti alueen käyttäjiä, mikäli kokeilujen seurauksena alueelle saadaan toimivia ratkaisuja.

Mitä odotamme?

- Yhteiskehittämisvalmiutta sekä kokeilu- ja hankeideoiden soveltuvuutta Tiedepuiston vision ja kiertotalouden tiekartan toteutumiseen. Kokeilualusta ei ole suora osto/myyntikanava.

Ohje osallistumiseen*

*mikäli toiminta jatkuu

- Kirkasta omat tavoitteesi ja millaista tukea ideallesi kaipaavat kaupungilta tai joltakulta muulta mahdolliselta kumppanilta (esim. kokeilupaikkaa, osallistumista kustannuksiin, tutkimuksellista apua jne.)
- Tutustu Tiedepuiston visioon ja kiertotalouden tiekarttaan ja arvioi, tukeeko ideasi niissä asetettuja tavoitteita tai toimenpiteitä.
- Ota yhteyttä toiminnasta vastaavaan tahoon tai osallistu avoimiin verkostotilaisuuksiin.
- Kiertotalousfoorumin tilaisuuksiin voi osallistua, vaikka oma tavoite ei vielä olisi kirkastunutkaan. Tilaisuuksissa viestitään myös mahdollisista kohdennetuista innovaatiohaasteista, kokeilupalveluhankinnoista jne.

Hyviä apukysymyksiä pohdittavaksi:

Millaista ratkaisua kehittämis- tai kokeilutarve koskee, minkä haasteen se ratkaisee?

Millaista parannusta ratkaisuun haetaan?

Mikä on ratkaisun kypsyysaste ja kohderyhmä?

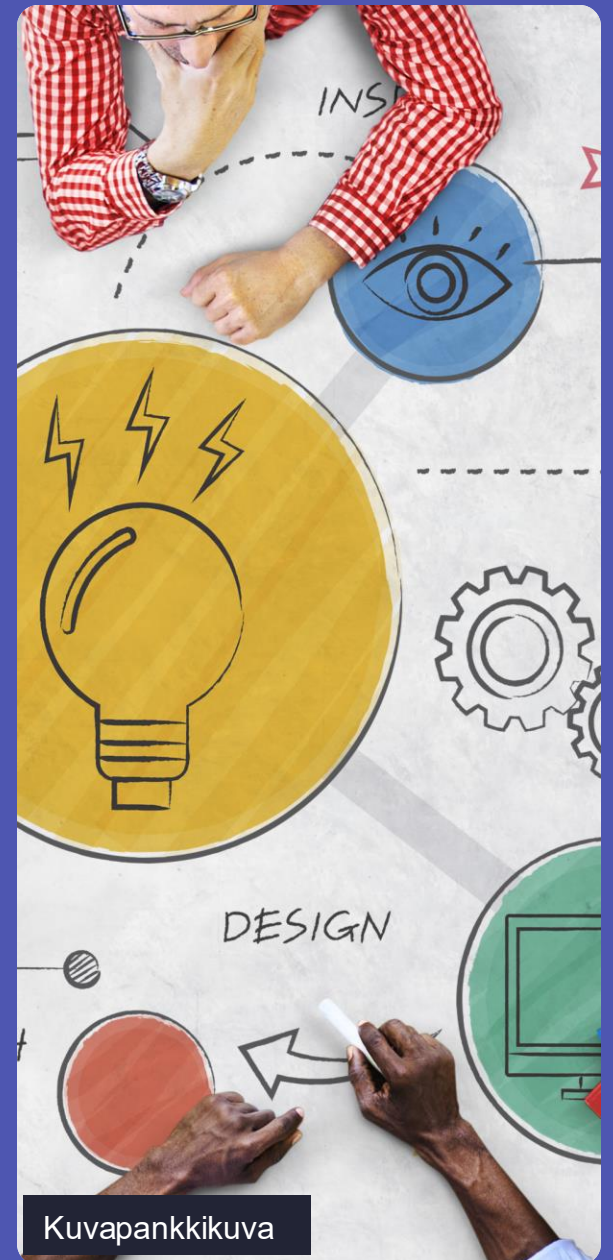
Millainen on ratkaisun liiketoiminta- ja skaalautuvuuspotentiaali?

Mikä on kokeilun tavoiteltu aikataulu ja laajuus?

Mukailtu lähteestä: [Testbed Helsinki](#)

”Jokainen kumppanuus pitää sopia erikseen siten, että se hyödyttää sekä testiympäristöä, että ratkaisun kehittävää tahoa”

Lähde: KIEPPI-hanke

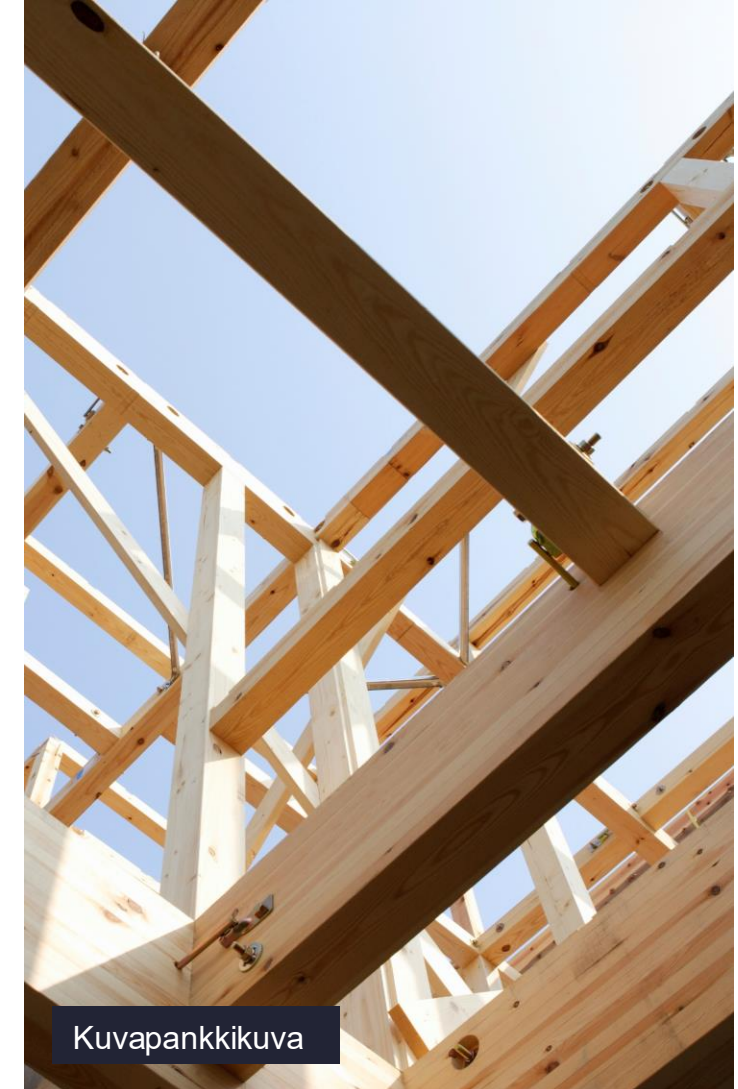

Kuvapankkikuva

Esimerkkiyritys 1, jolla valmis tuote/palvelu

- **Tuotteen/palvelun valmiusaste:** kiertotaloutta edistävä tuote/palvelu on markkinoilla ja sillä on referenssejä
- **Yhteiskehittämisvalmius:** Vähäinen. Toimijan ensisijaisena tavoitteena on tuotteen tai palvelun myynti, eikä sen jatkokehittäminen tai kokeileminen yhdessä muiden kanssa.
- **Tavoite:** Kasvattaa tuotteen tai palvelun tunnettuutta, myyntiä tai markkinaosuutta.
- **Kokeilualustamallissa tunnistetut mahdolliset tukimuodot**
 - Tiedon välittäminen Tiedepuiston tavoitteista sekä alueella käynnissä tai suunnitteilla olevista hankkeista.
 - Mahdollisuus verkostoitua ja käydä vuoropuhelua alueen kehittämisestä vastaavien tai siitä kiinnostuneiden toimijoiden kanssa.
 - Ohjaaminen tarvittaessa muiden yritys- ja innovaatiopalvelujen piiriin.
- **Kokeilualustamallin rajoitukset:**
 - Kokeilualusta ei ole tuotteiden tai palvelujen markkinointi- tai myyntikanava eikä suora väylä julkisiin tai yksityisiin hankintoihin.
 - Valmis kaupallinen tuote tai palvelu ei lähtökohtaisesti tarvitse kokeilualustan tarjoamaa yhteiskehittämistä.
 - Yksittäiselle yritykselle annettavan tuen tulee noudattaa sovellettavia valtiontukisääntöjä.

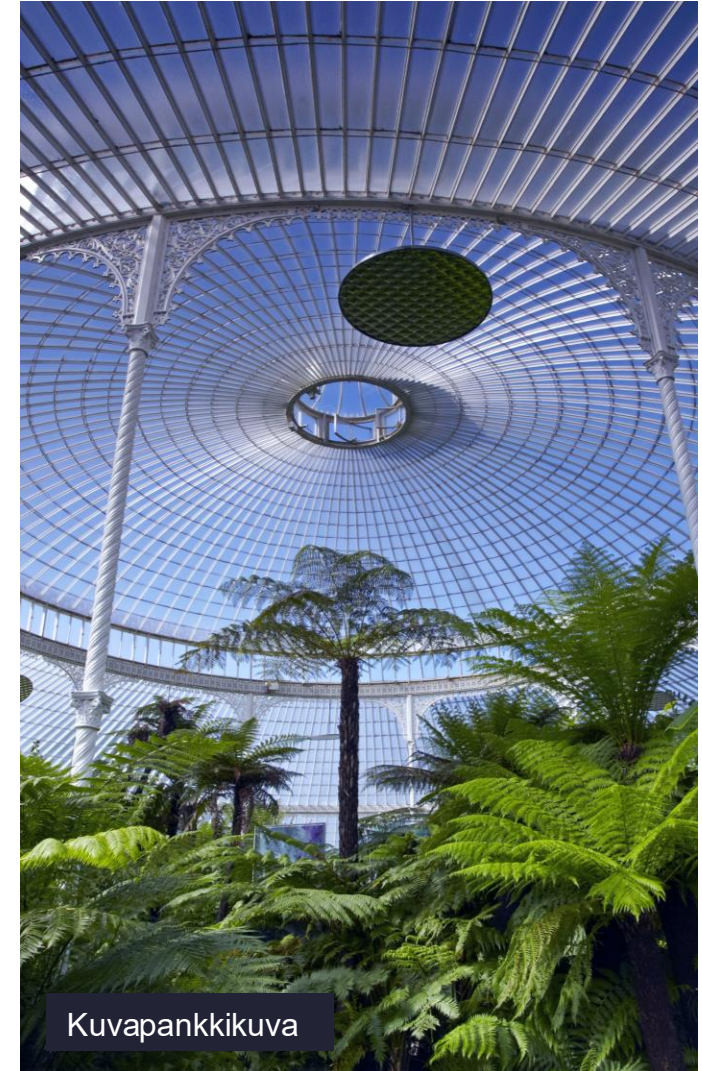

Kuvapankkikuva

Esimerkkiyritys 2, jolla kehittyvä tuote/palvelu

- **Tuotteen/palvelun valmiusaste:** kiertotaloutta edistävästä tuotteesta/palvelusta on mahdollisesti jo prototyyppejä ja/tai aiempia kokeiluja, mutta kokemuksia ja referenssejä tarvitaan lisää
- **Yhteiskehittämisvalmius:** kohtalainen/hyvä, toimija on valmis panostamaan kehittämiseen sekä tekemään yhteistyötä muiden kanssa. Kokeilun tuloksia voidaan jakaa sovituissa laajuudessa.
- **Tavoite:** Kehittää tuotetta tai palvelua kokeilemalla ja vahvistaa sen toimivuutta, käyttäjälähtöisyyttä tai markkinavalmiutta.
- **Kokeilualustamallissa tunnistetut mahdolliset tukimuodot:**
 - Alustava arvio kehittämisidean soveltuvuudesta Tiedepuiston tavoitteisiin ja kokeilualustalle.
 - Mahdollisten kokeilupaikkojen, käyttäjäryhmien ja yhteistyökumppaneiden tunnistamisen tukeminen.
 - Yhteyksien rakentaminen alueen kehittämisestä vastaaviin tai kehittämisestä kiinnostuneisiin toimijoihin.
 - Keskustelu kokeilun valmistelusta ja mahdollisista yhteiskehittämistä tukevista rahoitusväylistä.
- **Kokeilualustamallin rajoitukset**
 - Kokeilualusta ei takaa kokeilupaikkaa, kumppaneita, rahoitusta tai kokeilun toteutumista.
 - Jokaisen kokeilun tarkoituksenmukaisuus, vastuut, resurssit ja toteutustapa arvioidaan ja sovitaan erikseen.
 - Yksittäiselle yritykselle annettavan tuen tulee noudattaa sovellettavia valtiontukisääntöjä.

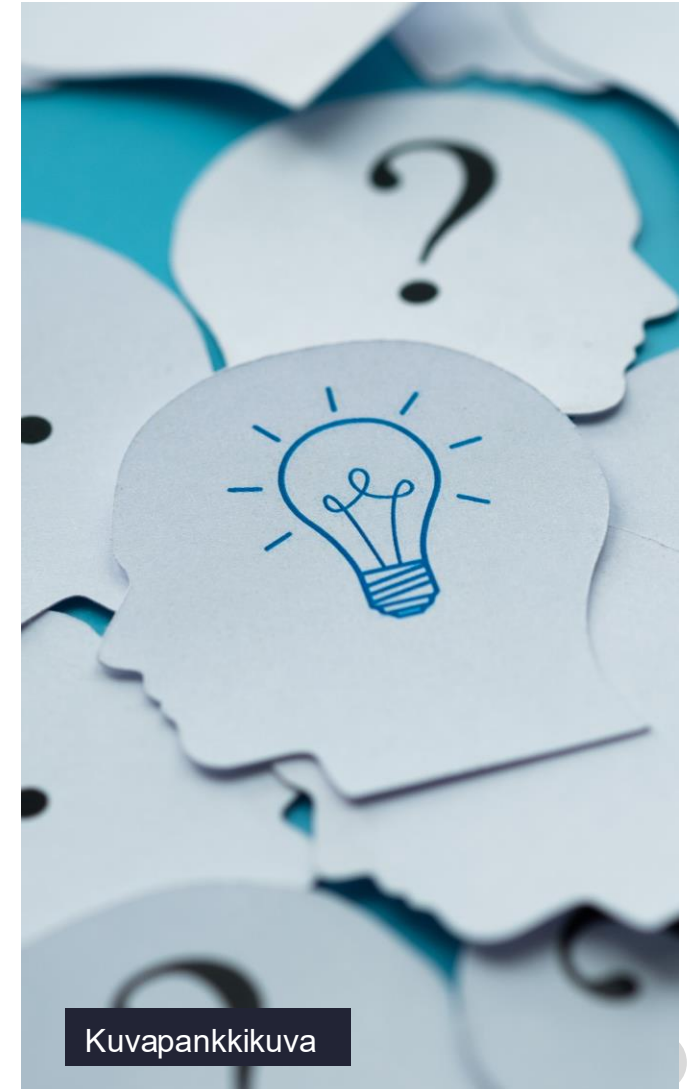

Kuvapankkikuva

Esimerkkiyrittäjä 3, jolla idea tuotteesta/palvelusta

- **Tuotteen/palvelun valmiusaste:** idea on vasta “paperilla”, ei testattu
- **Yhteiskehittämisvalmius:** hyvä, toimija on valmis jatkokehittämään ideaansa tutkimus-, asiantuntija- tai muiden kumppaneiden kanssa.
- **Tavoite:** Arvioida idean toteuttamiskelpoisuutta, täsmentää sen ratkaisemaa tarvetta sekä löytää soveltuvia tutkimus-, kehittämis- tai testauskumppaneita.
- **Kokeilualustamallissa tunnistetut mahdolliset tukimuodot:**
 - Alustava arvio idean soveltuvuudesta Tiedepuiston tavoitteisiin ja kokeilualustan toimintaan.
 - Mahdollisten tutkimus-, kehittämis- ja testauskumppaneiden tunnistamisen tukeminen.
 - Mahdollisuus esitellä ideaa verkostolle ja saada siitä alustavaa palautetta.
 - Ohjaaminen tarvittaessa soveltuvien tutkimus-, yritys- tai innovaatiopalvelujen piiriin.
- **Kokeilualustamallin rajoitukset:**
 - Kokeilualusta ei vastaa tuote- tai palveluidean varsinaisesta kehittämisestä eikä takaa idean etenemistä kokeiluksi.
 - Alkuvaiheen idea voi edellyttää jatkokehittämistä ennen kuin sitä voidaan kokeilla aidossa kaupunkiympäristössä
 - Mahdollisista immateriaalioikeuksista, luottamuksellisuudesta ja tulosten hyödyntämisestä sovitaan tapauskohtaisesti ennen yhteistyön käynnistämistä.

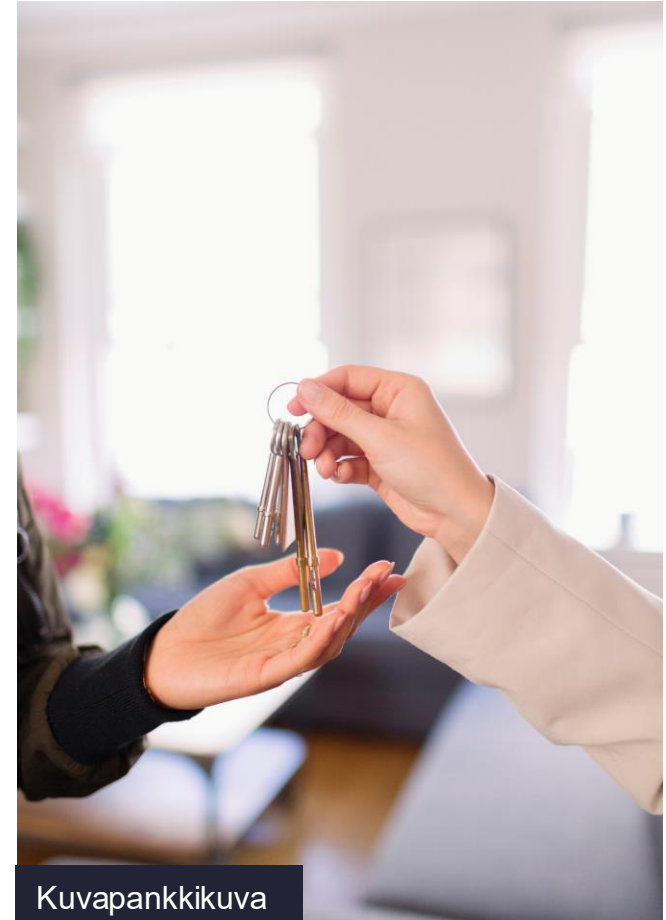

Kuvapankkikuva

Esimerkkiyritys 4, jolla haaste ratkaistavana

- **Haasteen lähtötilanne:** Toimijalla on kiertotalouteen tai vähähiilisyyteen liittyvä tunnistettu tarve tai ongelma, johon ei vielä ole sopivaa ratkaisua tai jonka ratkaiseminen edellyttää muiden toimijoiden osaamista.
- **Yhteiskehittämisvalmius:** hyvä, Toimija on valmis määrittelemään haasteen yhdessä muiden kanssa ja osallistumaan ratkaisujen arviointiin ja kehittämiseen.
- **Tavoite:** Täsmentää haaste, löytää mahdollisia ratkaisijoita ja arvioida, voidaanko ratkaisua kehittää tai kokeilla Tiedepuistossa.
- **Kokeilualustamallissa tunnistetut mahdolliset tukimuodot:**
 - Alustava arvio haasteen soveltuvuudesta Tiedepuiston tavoitteisiin ja kokeilualustan toimintaan.
 - Haasteen täsmentämisen sekä mahdollisten ratkaisijoiden ja kumppaneiden tunnistamisen tukeminen.
 - Mahdollisena toimintatapana verkoston sparraus, markkinavuoropuhelu, innovaatiohaaste tai muu yhteiskehittämismenettely.
 - Mahdollisen kokeilun valmistelun tukeminen, jos haasteeseen löytyy soveltuva ratkaisu, kokeiluympäristö ja tarvittavat resurssit.
- **Kokeilualustamallin rajoitukset:**
 - Kokeilualusta ei takaa ratkaisun, toteuttajan tai rahoituksen löytymistä.
 - Mahdollinen innovaatiohaaste, hankinta tai kokeilu edellyttää erillistä valmistelua, resursointia ja päätöksentekoa.
 - Kokeilualusta ei korvaa kaupungin hankinta-, päätöksenteko- tai muita virallisia menettelyjä.

Kuvapankkikuva

